

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1270/2014
14.01.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Бате Цветковића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Н.А., због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адв. С.С., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 4К бр.26/14 од 20.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1128/14 од 30.09.2014. године, у седници већа одржаној дана 14.01.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окр. Н.А., адв. С.С., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 4К бр.26/14 од 20.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1128/14 од 30.09.2014. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку, док се захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу 4К бр.26/14 од 20.06.2014. године, окривљени Н.А. оглашен је кривим због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет година у коју му је урачунато и време проведено у притвору почев од 29.10.2011. године па надаље, док је оштећена А.В.Р. упућена на парницу ради остваривања имовинско-правног захтева, а окривљени ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1128/14 од 30.09.2014. године, одбијене су као неосноване жалба браниоца окривљеног Н.А., адв. С.С. и жалба Вишег јавног тужиоца у Шапцу Кт бр. 196/11 од 11.07.2014. године, а првостепена пресуда потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу 4К бр.26/14 од 20.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1128/14 од 30.09.2014. године, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Н.А., адв. С.С., због повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а, с`предлогом да Врховни касациони суд укине и првостепену и

другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или пак да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело силовање из члана 178. став 3. у вези става 1. КЗ.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости доставио Републичком јавном тужиоцу сходно члану 488. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је одржао седницу већа без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног N.A., сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) у којој је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је по оцени навода изнетих у захтеву уз примену члана 604. ЗКП, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног N.A. у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева бранилац окривљеног истиче битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а, наводима да је правноснажна пресуда заснована на доказима на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на, по ставу подносиоца захтева, противзаконито прибављеном исказу оштећене A.V.R. јер о часу и дану саслушања исте нису обавештени окривљени и његов бранилац, због чега им је ускраћено право да оштећеној постављају питања као и на фотографијама окривљеног из мобилног телефона оштећене, које је како бранилац сматра, суд користио супротно члану 132а раније важећег ЗКП-а.

Истакнуте наводе браниоца окривљеног а ценећи законитост предузетих радњи у складу са одредбом члана 604. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд не прихвата из следећих разлога:

Одредбом члана 239. став 1. раније важећег ЗКП-а („Службени лист СРЈ“, бр. 70/2001, 68/2002 и „Службени гласник РС“, бр. 58/2004, 85/2005, 115/2005, 49/2007, 20/2009 - др. закон и 72 од 03.09.2009. године) прописано је да када је учинилац кривичног дела непознат, јавни тужилац може предложити да истражни судија предузме поједине истражне радње, ако је, с`обзиром на околности случаја, неопходно или целисходно да се оне предузму пре покретања истраге. Ако се истражни судија не сложи са тим предлогом, затражиће да о томе одлучи веће (члан 24. став 6).

Одредбом члана 240. став 1. напред наведеног Законика о кривичном поступку, прописано је да истражни судија надлежног суда, као истражни судија нижег суда на чијем је подручју извршено кривично дело, може пре доношења решења о спровођењу истраге предузети поједине истражне радње за које постоји опасност од одлагања, али о свему што је предузето мора обавестити надлежног јавног тужиоца, док је ставом 2. истог члана прописано да истражним радњама које се предузимају по ставу 1. овог члана може да присуствује јавни тужилац који поступа пред тим судом.

Из списка предмета произлази да је Виши јавни тужилац у Шапцу дана 28.10.2011. године, истражном судији Вишег суда у Шапцу, у смислу члана 239. и члана 240. раније важећег ЗКП-а, поднео предлог за предузимање појединих истражних радњи, против пет непознатих лица у правцу утврђивања постојања елемената кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези става 1. КЗ извршеног према оштећеној А.Р. из Е., са предлогом да се оштећена детаљно испита на све околности у вези извршења предметног кривичног дела док из Записника о испитивању сведока 1Кри бр. 123/11 од 29.10.2011. године, произлази да је суд поступио по предлогу Вишег јавног тужиоца у Шапцу и у његовом присуству саслушао сведока - оштећену, у кривичном поступку против НН лица на околности критичног догађаја.

Према томе, како се у конкретном случају ради о непознатим извршиоцима кривичног дела, јасно је, по природи ствари, да није ни могуће о дану и часу предузимања истражне радње за коју постоји опасност од одлагања - конкретно испитивања оштећене, обавештавати окривљене и њихове браниоце и с тога је, по налажењу овог суда, исказ ове оштећене из претходног дела поступка прибављен на законит начин и у свему у складу са одредбама члана 239. и 240. раније важећег ЗКП а сачињен записник о том исказу се може користити као доказ како је то и учињено у овом поступку.

Такође су неоснована истицања у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног да је суд као доказ у овом кривичном поступку користио фотографију окривљеног из мобилног телефона оштећене а све супротно одредби члана 132а раније важећег ЗКП-а.

Ово с`тога, што из списка предмета произлази да суд фотографију окривљеног из мобилног телефона оштећене није користио као доказ и на истој није засновао осуђујућу пресуду, о чему се експлицитно и изјашњава, како првостепени суд (стр. 17. пасус први пресуде) тако и другостепени суд (стр. 5 пасус други пресуде).

Истакнути наводи захтева били су предмет оцене другостепеног суда, у жалбеном поступку, о чему су у образложењу другостепене пресуде на странама 3, 4 и 5 дати јасни разлози које прихвата Врховни касациони суд и на исте сходно члану 492. став 2. ЗКП-а упућује.

Налазећи, са изнетих разлога, да побиијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП-а, на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП-а, исти одбио као неоснован.

Надаље, наводи захтева браниоца окривљеног да је у овом кривичном поступку окривљеном ускраћено право на употребу матерњег језика у смислу члана 4. став 1. тачка 7. раније важећег ЗКП-а, као и наводи да је као преводилац ангажовано лице, азилант, који „коректно“ говори енглески и авганистански језик али не и српски, те да окривљеном није превођено на језику који разуме, односно на дијалекту који разуме у смислу члана 10. став 3. у вези става 1. раније важећег ЗКП-а, свде се на побиијање правноснажне пресуде због битне повреде одредаба

кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП-а, а наводи којима се оспорава налаз и мишљење вештака судске медицине и даје другачија оцена ДНК трагова окривљеног на унутрашњој страни г. оштећене, свде се на оспоравање утврђеног чињеничног стања и оцену доказа.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП-а која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног сходно ограничењу његових права правима која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП-а), могу поднети захтев за заштиту законности против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП-а, као и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и оцене доказа, због чега је предметни захтев браниоца окривљеног у том делу недозвољен, па је Врховни касациони суд исти одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП-а.

С`тога је Врховни касациони суд, на основу члана 491. ЗКП-а и члана 487. став 1. тачка 2. у вези са чланом 485. став 4. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**За председника већа-судија,
Веско Крстајић, с.р.**